

نگاهی به امامزادگان بی بی شهربانو (س) و ابی عبدالله (ع) روستای آهو

صادق حضرتی آشتیانی

آهو^۱ از روستاهای دهستان گرکان، بخش مرکزی، شهرستان آشتیان، استان مرکزی، در ۵ کیلومتری شمال خاوری آشتیان، تپه‌ای، معتدل خشک طج ۰۲-۵۰° عج، ۳۳-۳۴، با ۲۲۴۰ متر ارتفاع، ۱۱۱ خانوار، ۵۷۳ نفر جمعیت است.^۲

وجه تسمیه

یکی از واژه‌های کهن فارسی که در گذر زمان تطور و تحول نیافته و تقریباً توانسته در تسلط فرهنگی و سیاسی بیگانگان صورت اصلی خود را حفظ نماید، همین واژه «آهو» است که در تاریخ قم از آن با نام «آهویه» یاد گردیده است.^۳ در لغت‌نامه‌ها، معانی گوناگون برای آن به کار رفته است؛ از جمله: برهان قاطع^۴ ذیل واژه آهو معانی‌ای مانند: غزال، رم و رمیدن، فریاد و آواز، شاهد و معشوق و نام مرض و علتی که در

۱. در فرهنگ آبادی‌ها و مکان‌های مذهبی کشور (ص ۴۵ - ۴۴) چند جا به این نام یاد شده است؛ مانند: روستای آهو در خلخال و مزرعه آهو در سمنان.
۲. فرهنگ جغرافیای قم - اراک، ج ۴۸، انتشارات سازمان جغرافیایی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ۱۳۷۴ و برگه آماری بخشداری مرکزی آشتیان.
۳. قمی، حسن بن محمد بن حسن، تاریخ قم، ترجمه حسن بن علی بن حسن بن عبدالملک قمی، تصحیح و تحشیه سید جلال‌الدین تهرانی (ص ۱۳۸، ۱۱۹)، تهران، انتشارات توس، ۱۳۶۱.
۴. خلف تبریزی، محمدحسین، برهان قاطع، به اهتمام دکتر معین، ج ۱ (ص ۷۱)، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۱.

نگاهی به امامزادگان بی‌بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

عربی به آن ضیق‌النفس گویند را برشمرده است. می‌توان گفت هیچ‌کدام معنی حقیقی و بنیادین آن را در بر ندارد و منطبق با جغرافیای تاریخی آن هم نیست؛ اما پرفسور عباس مه‌رین در مفهوم نام «آهو»، نظر علمی و عمیق‌تری ارائه داده است؛ وی در کتاب *قهرمانان ایران باستان* می‌نویسد:^۱

«کلمه آهو را که به زبان سنسکریت (آسورا) هست، از ریشه (آسو) به معنی و مفهوم زندگی و توانایی است؛ همچنین آهو نام یکی از ایزدان آریایی هم بوده. شاید این لفظ به جهت سکونت آریایی‌ها در این منطقه، با نام آهو هم‌خوانی و ریشه در آن داشته است.

درباره دو امامزاده

دهکده طلایی آهو، دو امامزاده (ابی عبدالله (ع) و بی‌بی شهربانو (س)) را در چپ و راست خویش جای داده است. پیرامون احوال آن‌ها و نیز چگونگی آمدنشان به این روستا در هیچ یک از منابع موجود و کتب انساب سخنی به میان نیامده است، اما بنا بر گواهی نوشته‌های صندوق، هر دو با عنوان شاهزاده فرزند امام موسی کاظم (ع) یاد گردیده‌اند.

مدفن این دو بزرگوار مانند اماکن مقدس و تاریخی دیگر نقاط ایران، از زخم کلنگ میراث‌خواران در امان نمانده، به طوری که در چند دهه گذشته، درهای منبت و گره‌کاری، قندیل نقره‌گون و محکوک و دیگر آثار المرخم آنجا را به یغما برده‌اند.

گفتنی است ساخت و تعبیه دو صندوق امامزادگان بی‌بی شهربانو به سال ۹۴۶ هـ ق و ابی عبدالله به سال ۱۰۱۹ هـ ق در دوره پادشاهی شاه طهماسب اول (فوت ۹۸۴ هـ ق = ۱۵۷۶ م) و شاه عباس بزرگ (۱۰۳۸ هـ ق = ۱۶۲۹ م) صورت پذیرفته است.

کتیبه‌های این دو امامزاده از جمله نفایسی است که در سال ۱۳۸۶ به همت نگارنده جمع‌آوری، سپس با موافقت رئیس وقت اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان آشتیان، به موزه و مرکز اسناد منتقل شد. اکنون به جای آن‌ها دو ضریح از جنس فلز روی قبور آنان نصب گردیده است.

دیگر از نکات برجسته دو زیارتگاه جای سخن می‌توان به گنبد، بقعه و تزئینات داخل روضه، همچنین به آراستگی کتیبه‌های عمودی و افقی با ریزه‌کاری‌های هنری و تنگه‌های گره‌سازی اشاره نمود.

پیداست مطالب پیش روی، توصیف بنای قدیمی امامزادگان است؛ بنابراین دگرگونی‌های اخیر در این گفتار لحاظ نشده، حتی به دلیل اختصار، فاقد تحلیل و نتیجه‌گیری لازم است، تنها به جهت ارج نهادن به روح پاک و بلند آن عزیز و ارائه مصادیقی از معماری و کتیبه‌های موجود در این محل درج می‌گردد.

۱. شوشتری (مه‌رین)، عباس، قهرمانان ایران باستان (ص ۲۱۴)، تهران، مؤسسه مطبوعاتی عطائی، ۱۳۴۱.

۱. امامزاده شهربانو

۱-۱. بقعه و گنبد

بقعه مورد نظر در سمت چپ، مدخل روستا، روی تپه‌ای باستانی میان گورستان واقع گردیده است. در بقعه از سمت شمال گشوده می‌شود و در اصل، بنا دارای دو فضا ست: فضای ورودی و فضای روضه منوره، فضای ورودی (حسینیه) به اندازه $5/5 \times 7$ و با ارتفاع ۴ متر از مصالح سنگ و خشت پخته و گل و پوشش تیرهای چوبی، با جداری ساده و سفیدکاری از آثار دوره قاجار شمرده می‌شود. سمت چپ اتاکی است با در دولنگه مثبت کاری (نقش چهار گوی، داخل هر یک چند لوزی و هر لوزی متضمن ۷ مثلث) در ورودی روضه مرکب از دولنگه و چارچوب که روی آن، ضمن صلوات بر معصومین و نام استادکار آن عنایت الله، به تاریخ ست اربعین و تسع مائه ۹۴۶ و عبارت «شهزاده معصومه، مظلومه مطهره، شهربانو بنت امام موسی کاظم - علیه السلام - نقش بسته است»^۲ پیداست تاریخ بنای بقعه، قبل از ساخت این در بوده است.

قید واژه «معصومه» در عبارت بالا، به طور کلی، پاکی موصوف را بیان می‌نماید؛ صفتی که تاکنون برای کمتر کسی به کار گرفته شده، چه وی از چشم مردم بانویی نیک اعتقاد، پاکدامن و آراسته به فضایل انسانی بوده، چنین بر می‌آید که در آغاز ورود به روستا، دور از هیاهو در محیطی آرام، در گوشه عزلت سرگرم عبادت و بندگی پروردگار بوده که پس از مدتی دژخیمان او را در بند کرده، به طرز ناگواری به شهادتش رساندند، گویند وی را با بدنی برهنه و آلوده به خون به خاک سپردند. بعد که بر مزارش بقعه و گنبدی ساخته شد، فقط زنان حق زیارت وی را داشتند. ساکنان روستا ورود مرد و زن باردار را به داخل روضه گناه می‌پنداشتند. این عقیده در مورد بی بی شهربانوی مدفون در شهر ری هم، زمانی رایج و مرسوم بود.

همین طور کاربرد کلمه «مظلومه»، شهادت او را بیان می‌کند، زیرا صفت مزبور در مواردی به کار می‌رود که موصوفش مقتول باشد؛ مانند حضرت اباعبدالله الحسین (ع) که ایشان را مظلوم می‌خوانند و نمی‌توان گفت که ذکر این صفت تقلیدی و بدون درک و شعور بوده، زیرا معمار هنرمند نویسنده از این دقائق هنری و نوشتاری بی‌بهره نبوده‌اند.^۳

تحقیقات میدانی نشان می‌دهد در گذشته روی قبر آن بانو، مرقدی وجود داشته که پس از دستبرد دزدان و نباشان قبور از بین رفته. اما «قبر مطهر به صورت گچکاری یک متر و نیم از سطح زمین مرتفع است»^۴؛ بنابراین قدمت بنا به سده‌های پیش از صفویه می‌رسد. قابل تصور نیست که آن را از سازه‌های

۱. یک نکته تأمل برانگیز در مورد این امامزاده، وقفیات آن است. شش دانگ از دشت تکیه، شانزده سهم از دشت گلدر، یک قطعه باغ بزرگ معروف به باغ امامزاده، از جمله موقوفات امامزاده شاهزاده عبدالله قلمداد می‌گردد، اما از گذشته‌های دور تاکنون کسی حصه‌ای از اموال یا املاک خود را وقف امامزاده بی‌بی شهربانو نکرده است.

۲. فراهانی، کمال الدین، پژوهشی درباره امامزاده عبدالله و امامزاده بی بی شهربانو روستای آهو (ص ۲) تصویر جزوه خطی، بی تا.

۳. فیض، عباس، گنجینه آثار قم، ج ۲، (ص ۴۰۰) قم، مهر استوار، ۱۳۵۰.

۴. مأخذ شماره ۷ (ص ۳).

نگاهی به امامزادگان بی بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

دوره صفویه به ویژه شاه طهماسب بدانیم، چون شاه مجری دستورات محقق ثانی بود که با ساختن هرگونه مرقد مخالفت می‌ورزید.

گویند قبل از احداث امامزاده، بنایی چارطاقی مانند، بر فراز تپه وجود داشته است. آثار سرداب و نقب در نزدیکی امامزاده، شاید دلیلی برای آن باشد.

۲-۱. بازخوانی سواد صندوق

روی پایه، پل‌ها و پیشانی صندوق (اندازه تقریبی ۱۷۵ × ۱۰۴ × ۲۳۰) منبت‌های افقی و عمودی به خط نسخ معرب برجسته کنده‌کاری شده، هر لنگه مزین به قاب‌بندی و هر قابی مرکب از گره‌سازی است. داخل روضه و صندوق مورد سخن خالی از دقایق هنری و ظرافت است، اما از نظر قدمت، حائز اهمیت و شایسته حفاظت است. بر بدنه دولنگه طولی و عرضی (شماره ۱)، ابتدا آیت الکرسی نقش بسته است (بسم الله الرحمن الرحیم؛ الله لا اله الا هو الحی القیوم لا تأخذه سنة و لا نوم له ما فی السموات و ما فی الارض من الذی یشفع عنده الا باذنه یعلم ما بین ایدیهم و ما خلفهم و لا یحیطون) و بر جانب عرضی آن سوره مبارکه فتح تا آیه ۴ دیده می‌شود: (بسم الله الرحمن الرحیم؛ انا فتحنا لک فتحاً مبیناً لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک و ما تأخر و یتیم نعمته علیک و یتیم نعمته علیک و یتیم نعمته علیک و یتیم نعمته علیک) انزل السکینه فی قلوب المومنین لیرداً و ایمانهم و لله یکاد السموات و الارض و کان الله علیماً حکیماً) روی دو تنگه مقابل هم این شعر عربی - که از سال‌ها پیش میان شیعیان رواج داشته - نوشته شده. چند واژه آن سائیده و افتاده است، اما نباید اشتباه نویسنده را که دچار خبط و خلط شده، نادیده بگیریم. شعر به این صورت درج گردیده:

یا مظهر العجايب بحق نادعلی ادعوك كل هم وغم سینجلی

زیر آن «عبده عنایت الله بن اسدالله» که نام منبت کار آن است به چشم می‌آید. در سمت راست میان یکی از قاب‌ها (غلام درگاه قوچ علی بن خلیل آهوئی، حسین خان شهرخ) و بر سطح پایه‌ای، که از پیکره اصلی جداست، به صورت عمودی، آیت الکرسی تا کلمه (یحیطون) سپس ادامه آن در پیشانی لنگه (شماره ۲) قابل خواندن است که به کلمه «العظیم» خاتمه می‌یابد. همان جا صلوات کبیره به این عبارت آمده: «اللهم صل علی المصطفی محمد و المرتضی علی و البتول فاطمه السبطین الحسن و الحسین و صلی علی زین العباد علی و الباقر محمد و الصادق جعفر و الکاظم و الرضا علی و التقی محمد و النقی و الزکی الحسن العسکری و صلی علی حجة القائم خلف الصالح الامام الهمام المنتظر المظفر مهدی صاحب الزمان صلوات الله و السلام علیه و علیهم اجمعین».

و در پایین و عرض آن آمده است:

مهر علی و آل او چون جان مرا در بر غلام شاه مردان ست سعدالله بن حیدر

روی همین لنگه، تعدادی اسم با عناوین درویش، شاه، ملک و پیر، برخی با پسوند نسبت آهوئی و منسوب به یکدیگر درج است. این افراد ظاهراً به نحوی در امور مربوط به امامزادگان مانند روشنایی، مرمت، برف‌رویی،

نگاهی به امامزادگان بی‌بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

بهداشت، ساماندهی زائرین و نیز برگزاری آیین‌ها و مراسم سوگواری با متولی همکاری داشته‌اند و به نظر می‌رسد که از گرداندگان اصلی تعزیه به شمار می‌روند. صورت اسامی این جمع منسجم و متشکل بدین تفصیل است:

اسکندر = [سکنه]، ملک حیدر، علی خان، ملک شاه، احمد بن سعدالله آهوئی، غلام این درگاه میرزا این سعدالله، غلام این درگاه افضل بن سعدالله آهوئی، غلام درگاه شاه...؟، غلام آستانه متولی عبدالعلی، غلام آستانه شاه قلی بن کیخسرو آهوئی، غلام آستانه تاج‌الدین بن عبدالعلی آهوئی، غلام آستانه شاه نظربن پیرعلی آهوئی، غلام شاه فضل الله بن احمد [الصمد] آهوئی، غلام شاه، شاه مهدی و شاه روان، غلام درگاه ربیع الله بن ملک حیدر بن ابراهیم شاه آهوئی، غلام شاه، شاه کرم بن ربیع الله [رفیع الله]، غلام شاه، الوند شاه ربیع آهوئی، غلام این درگاه صوفی نعمت الله بن ملک حیدر بن ابراهیم شاه آهوئی، غلام شاه شاه قلی = [علی] بن فضل الله آهوئی.

در این قسمت ابتدا تاریخ ساخت صندوق، سپس نام سازنده و منبت‌کاران - که همکار و یاری‌دهنده استاد خود بوده‌اند - ذکر گردیده که هر یک قسمتی را نگاشته و هر کدام ضلع یا سطحی را ساخته و پرداخته‌اند. پیداست که همگی این هنرمندان و صنعتگران از مردم روستانشین هستند؛ استادی و مهارت سرپنجه پرتوان هنرمندان کاسوایی را در تعدادی از صندوق‌های چوبی امامزادگان خلیجستان و تفرش و آشتیان و... می‌توان دید. در ادامه آن نام دو نویسنده، خطوط روستازادگان آهوئی، چشم را نوازش می‌دهد و نکته قابل توجه دیگر، ترکیب «غیبی سیدی» در عبارت ذیل است که به ظاهر اشارت به حضرت حجة الحق مهدی صاحب الزمان (عج) دارد، چون استادان منبت‌کار با اعتقاد و خلوص زایدالوصف خود، وجود مبارک حضرتش را بر کار صندوق، شاهد و ناظر می‌دانستند.

امامزاده معصومه مطهره، شهربانو خاتون بنت موسی الکاظم، تمام شد در تاریخ شهر ذی القعدة سنه ست اربعین و تسع مائة (۹۴۶ هـ - ق)

اگر دعوتم رد کنی یا قبول
عبده خلیل بن ظهیر

ز مشرق تا به مغرب گر امام ست
عمل استادان: امیر، شاه نظر و قلی و حیدر علی و عشق علی نجار کاسوایی و غیبی سیدی

یا مرتضی علی ز من خسته فقیر
محرر الحروف: اسدالله بن نصرالله بن یوسف شاه آهوئی

زیر نوشته فوق: «مجاور امامزاده درویش پیرقلی، درویش عبدالحسین درویش حیدر و درویش یارعلی»
دیده می‌شود.

۲. امامزاده ابی عبدالله

۲-۱. بقعه و گنبد

این زیارتگاه در جهت شمال شرقی، بیرون از روستا و کنار جاده خاکی آهو به عبدالله آباد (گیان نفرش) قرار گرفته، ساکنان محلی پیدایش آن را مستند به رؤیای شاه عباس صفوی (۱۰۳۸ هـ ق / ۱۶۲۹ م) می‌پندارند. گویند شاه سه شب پی در پی در عالم رؤیا، آهوئی را دیده که بر محل کنونی امامزاده آمده و با شاخ خود موضعی را نشان کرده است که این مزار مدفن عبدالله فرزند امام موسی کاظم - علیه السلام - است.^۱ شاه عباس بدون رجوع به معبر، به یکی از همراهان خود به نام ملا علی، دستور توقف در روستا و نیز ساخت بقعه و گنبد را صادر می‌نماید.

ورودی امامزاده از سمت شمال گشوده می‌شود و مانند بقعه بی بی شهربانو، دارای دو فضاست، ورودی و روضه منوره، فضای ورودی به اندازه ۸×۵ و ارتفاع ۴ متر به صحن کوچکی مرکب از چند حجره محدود است، جوی آب دشت تکیه از میان حیاط عبور می‌کند که صفا و شادابی خاصی به فضای امامزاده داده. صحن مزبور توسط درب چوبی به حیاط بزرگ (۴۲ × ۵۳) راه دارد که از جمله اقدامات میرزا محمد رفیع خان (معمدالایاله) حکمران آشتیان و گرکان در دوره قاجار به حساب می‌آید.^۲

فضای روضه منوره از داخل تقریباً متساوی الاضلاع به طول ۵/۱۵ و عرض ۳/۶۵ متر در هر ضلع شاه نشینی به دهانه ۱۳۵ و عرض ۷۰ سانتی‌متر و نیز در جهت جنوب محراب کوچکی تعبیه گردیده است. سراسر پوشش داخل دارای رسم‌بندی با جداری ساده، میان و بالای اسپرها و جرزها سفیدکاری شده، وجود لابه‌های مطبق گچ نشان می‌دهد جداره روضه در گذشته چند بار ترمیم و سفید گردیده، به طوری که هنوز زیبایی و درخشندگی خود را از دست نداده است. زیر ساق دورگنبد به صورت کنگره‌ای مقرنس‌کاری و درون لچکی بالای جرزها، هشت ترنج نیزه‌دار با نقوش گل و بوته (پیچ اسلیمی) و فراز آن چهار ترنج نیزه‌دار با همان طرح و رنگ، پیرامون شمسه‌ای نیزه‌دار طراحی شده. شمسه و ترنج‌ها آراسته به نقوش و

۱. مانندگاری شاه صفوی در تخت ملا علی روستای آهو بر اثر خواب نما شدن آن هم در یک روستای دور از پایتخت نمی‌تواند با واقعیت سازگاری و دمسازی داشته باشد، چنانچه حضور شاه در آنجا درست باشد، به احتمال، امر مهم‌تری در میان بوده که طی سه روز اقامت، آن را عملی ساخته، سپس برای گمراهی، خواب شاهانه را شیوع داده‌اند.

۲. در اواخر سال ۱۳۱۰ هـ ق و با در برخی نقاط ایران بویژه در آشتیان ظاهر گشت. میرزا محمد رفیع خان از ترس و برای فرار از آن به روستای آهو آمد و نذر کرد اگر خود و خانواده‌اش از این بلا در امان بمانند و از آن خلاصی یابند، بنای امامزاده عبدالله (ع) را توسعه و تعمیر نماید. بدین منظور دستور داد فراشان در مدخل روستا هیمه و هیزم فراوانی گرد آورند و چند نفر را در آن محل گماشت تا پیوسته آتش بیفروزند و هیمه بر آن نهند تا دود فراوان تولید کند. هر کس قصد ورود به روستا را داشت، می‌بایست برای اندک مدتی در معرض دود و دم قرار می‌گرفت، سپس اجازه ورود می‌یافت. بعد از فرو نشستن عارضه و با معتمدالایاله نیت خود را ادا نمود و حدود چهارده حجره برای رفاه و آسایش زائرین، حسینیه، اصطبل و غرس درختانی را در آنجا عملی ساخت (با کمی تصرف از رجال و مشاهیر آشتیان، پاورقی ص ۲۸۱)

نگاهی به امامزادگان بی‌بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

رنگ‌های اصیل نظیر شنگرف، طلائی، سفیداب، زنگار، گلبهی، اخراپی، مشکی و لاجوردی است. روی بقعه گنبدی است با دو پوشش هرمی شکل، از داخل، زیر ساق شانزده ترکی که بر اثر پیشبرد آن به هرم دوازده ترکی تبدیل شده. ارتفاع هرم ۷/۷۵ متر (با ۷۵ سانتیمتر عنق) با عنقی مصلع ۱۲ ترکی و قطر ۱۹/۸۰ متر نمایندی با آجر و جرزهای ساده آجری است. بالای عنق یکی از جرزها دریچه‌ای است که به فضای درون هرم و روی عرقچین راه دارد. با وجود دو پوشش بودن گنبد، معمار آن با دقت تمام بالای آن را در چهار زاویه بقعه نیم طاقی بالا آورده، سپس صورت اضلاع چار گوش را با زدن چند رسم‌بندی به شکل فلکه ای تبدیل ساخته و پیرو آن پا طاق پوشش عرقچینی را پیش برده است.

۲-۲. بازنویسی سواد صندوق

چهار بدنه طولی و عرضی صندوق (اندازه تقریبی ۱۵۱ × ۱۰۵ × ۲۲۰) دارای کتیبه‌های عمودی و افقی به خط زیبای ثلث برجسته و قاب‌بندی و تنگه‌های کنده‌کاری شده است که از حیث ظرافت و آراستگی، به مراتب بر صندوق امامزاده بی‌بی شهربانو برتری دارد. لنگه (ش ۱ و ۲) طولی و عرضی، دارای چفت و بست فلزی، چند قاب کسری، آثار سوختگی شدید و نیز محو تعدادی حروف و مفردات، ابتدا آیت الکرسی (بسم الله الرحمن الرحيم الله لا اله الا هو الحي القيوم...) تا (... هو العلي العظيم) نوشته شده؛ سپس در میانه، مایل به راست :

این را که امام از ده و دو بیش است

از قول نبی امام اثنا عشری

در میانه یک قاب با مرکب مشکی نوشته شده: «بنای شاه عبدالله الفقیر الحقیق نصرالله بن یوسف شاه آهویی» و نام افتاده نویسنده و مجاوران به چشم می‌آید: «محرر این کتابه احمد بن...؟، مجاور حضرت امامزاده سید شمس‌الدین، سید جلیل بن سید جعفر شمیرانی؟».

روی دو تنگه مقابل هم:

ای بدر ماه ای پناه همه

کرم تست عذرخواه همه

(غلامان میرزا علی بن سعدالله...). و بر صدر همان لنگه به صورت افقی، صلوات بر معصومین - علیهم السلام - و تاریخ ساخت صندوق درج است: «اللهم صلی علی المصطفی محمد المرتضی علی و البتول فاطمه و... اجمعین، صندوق امامزاده ابی عبدالله ابن موسی کاظم علیه تحیت و الاکرام در غره شعبان المعظم سنه ۱۰۱۹».

و پایین آن به صورت ردیفی چنین آمده:

الهی به حق بنی فاطمه

که بر قبول ایمان کنی خاتمه

فقیران حقیران: یار علی، پیر علی و عبدالصمد آهویی

خلوص الود من حسن العمل

نگاهی به امامزادگان بی‌بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

کس بی‌کسانی و من بی‌کسم
غلام آستانه کمترین بوداق بن احمد = [احد] بن با جلالین = [باجلانی؟]، اینجا بر اثر افتادن حروف،
چند کلمه معشوش گردیده، در اصل چنین:
لیلی.. اهو... خو ... فضل الله، کمینه
تو را درمان جان در رسید...؟
همین طور بر صدر لنگه طولی (ش ۴):
اگر دعوتم رد کنی یا قبول
(غلام شاه خلیل بن ظهیر)
ز مشرق تا به مغرب گرامام ست
مجاور حضرت امامزاده درویش عبدالحسین، درویش شاه قلی حسنی، درویش محمدخراسانی، حسن علی
و مقابل آن بنده درگاه نعمت الله بن ملک حیدر
یا مرتضی علی ز من خسته فقیر
عمل استاد در رمضان و بار علی و یار احمد و اریشوند و انوشیروان و شیخ علی و امیر احمد ابن حسن نجار
کاسوایی، بنده درگاه آقا جان... پیرمحمد آهوئی
ناگفته نماند کلمات کنده کاری شده روی سطوح دو پایه، مربوط به لنگه (ش ۳ و ۴) سخیف به نظر
می‌رسد. این تغییر در خط و کار هر ضلع با ضلع و بدنه دیگر قابل تشخیص و درک است. جز این، دو قطعه
دیگر، شامل پایه و یک لنگه عرضی موجود بوده و معلوم نیست به کدام صندوق یا مکانی تعلق دارند.
روی یک سطح پایه مزبور با خط نسخ خوب و منبت مرغوب، کلماتی پراکنده از آیت الکرسی نگاشته شده
(لاتأخذہ سنہ... السموات... الا باذنہ یعلم ما بین یدیهہم...) و لنگه دیگر (به اندازه ۱۰۲ × ۱۶۳) از حیث
جنس چوب، نوع گره و نقوش مغایر با قطعات دیگر است، تنها جمله «یا علی، یا علی به تاریخ ۱۲۷۶» در
آن نقش بسته است.

نگاهی به امامزادگان بی بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

پیام بهارستان / ۲۵، س، ش، ۱۸ / زمستان ۱۳۹۱

نگاهی به امامزادگان بی بی شهربانو(س) و ابی عبدالله(ع) روستای آهو/ صادق حضرتی آشتیانی

پیام بهارستان / ۲۵، س ۵، ش ۱۸ / زمستان ۱۳۹۱